

КАРАР

«24» июль 2023 ел

№ 643

Органда, оешмада кулланыла торган мәгълүмат системаларында кискен якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү регламентын раслау турында

Арча муниципаль районы жирле үзидарә органнарында мәгълүматның иминлеген тәмин итүне көчәйтү һәм мәгълүмат системаларының якланганлыгын үстерү максатыннан һәм ТР Министрлар Кабинетының 2012 елның 09 июнендәге 5451-И номерлы хаты нигезендә, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты карар бирә:

1. Органда, оешмада кулланыла торган мәгълүмат системаларында кискен якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү регламентын кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы сайтында (arsk.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны мәгълүмат-коммуникация технологияләре секторы мөдире А.Р. Фәтхуллинга йөкләргә.

Житәкче

Р.М.Гатиятов

Органда, оешмада кулланыла торган мәгълүмат системаларында кискен якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү регламенты

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Органда, оешмада кулланыла торган мәгълүмат системаларында кискен якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча элекке регламент (алга таба - Регламент) эксплуатацияләнгән мәгълүмат системаларында (алга таба - ИС) Россия ФСТЭК тарафыннан 2023 елның 17 маенда һәм Россия ТЭК тарафыннан 2022 елның 28 октябрдә расланган органда (оешмада) программа, программа-аппарат чараларының якланмаганлылык дәрәжәсен бәяләү методикасы нигезендә эшләнде.

1.2. Элекке Регламент дәүләт мәгълүмат системасында булган мәгълүматны яклау турындагы таләпләр, шулай ук Россия ФСТЭКның башка норматив хокукый актлары һәм методик документлары нигезендә мәгълүмат системаларының программа, программа-аппарат чараларының кискен якланмаганлылыгын ачыклау, анализлау һәм бетерү чараларын кабул иткәндә мәгълүмат системалары операторлары тарафыннан кулланылырга тиеш.

1.3. Мәгълүматның сертификацияләнгән программа, программа-аппарат чараларында якланмаганлылыгын ачыклау, анализлау һәм бетерү өстенлекле тәртиптә тәмин ителә һәм эксплуатацияләү документациясе нигезендә, шулай ук эзерләүче тәкъдимнәре белән гамәлгә ашырыла.

1.4. Регламентта мәгълүматны саклауның милли стандартлары "Төп терминнар һәм билгеләмәләр. Мәгълүматны яклау" ГОСТ Р 56546-2015,

"Мәгълүмат системаларының якланмаганлылыгы. Якланмаганлылыкны тасвирлау кагыйдәләре" ГОСТ Р 56546-2015, "Мәгълүматны яклау. Мәгълүмат системаларының якланмаганлылыгы. Мәгълүмат системаларының якланмаганлылыгын классификацияләү" ГОСТ Р 56546-2015 һәм мәгълүматны

яклау һәм мәгълүмати иминлекне тәмин итү өлкәсендә башка милли стандартлар белән билгеләнгән терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла.

Регламентның максаты түбәндәгеләр:

- Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә башкарма органнары һәм Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнары эшчәнлеген ИСта кискен якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча координацияләү;

- органнарның (оешмаларның) эшчәнлек үзенчәлекләрен исәпкә алып, якланмаганлылык белән идарә итү буенча җентекле регламентлар һәм стандартлар эшләү өчен нигез булдыру;

- якланмаганлылыкны бетерү мәсьәләләре буенча органнарның (оешмаларның) структур бүлекчәләре арасында үзара хезмәттәшлекне оештыру.

2. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КИСКЕН ЯКЛАНМАГАНЛЫЛЫГЫН АЧЫКЛАУ ТӘРТИБЕ

2.1. ИС-та түбәндәге төр якланмаганлылыкны ачыклау гамәлгә ашырылырга тиеш:

- ИС һәм аның мәгълүматны яклау системасы (алга таба - СЗИ) программа белән тәмин итүнең житешсезлекләре һәм (яисә) хаталары.

- ИС аппарат чараларының, шул исәптән мәгълүматны яклауның аппарат чараларының кимчелекләре.

- оештыру-техник житешсезлекләр.

2.2. Якланмаганлылыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү чараларын турыдан-туры башкаручы булып иминлек администраторы һәм ИС администраторлары тора.

Якланмаганлылыкны мониторинглау һәм аларның кулланылышын бәяләү этабында тышкы һәм эчке чыганақлардан алына торган мәгълүматлар нигезендә якланмаганлылык ачыклана һәм аларны алга таба эшкәртү буенча карарлар кабул ителә.

Якланмаганлылык белән идарә итү процессы барлык орган (оешма) ИСы өчен оештырыла һәм якланмаганлылык һәм ИС объектлары турындагы белешмәләренә даими актуальләштерүне күздә тотарга тиеш. Якланмаганлылык статусын үзгәрткәндә (ИСка катышу, төзәтүләр, тәнкыйть) аларны бетерү ысуллары төзәтелергә тиеш.

Якланмаганлылык белән идарә итү процессы орган (оешма) эшчәнлегенә процедуралары һәм башка процессы белән бәйле:

- мәгълүмати иминлекне мониторинглау - мәгълүматның иминлеген бозуларны, мәгълүмат иминлегенә һәм якланмаганлылыгына янауларны ачыклау максатыннан, иминлек вакыйгаларын һәм башка мәгълүматларны теркәү нәтижәләрен даими күзәтү һәм анализлау процессы;

- якланмаганлыкны бәяләү - ИС органына (оешмага) компьютер атакларын гамәлгә ашыру өчен табылган якланмаганлылыктан файдалану мөмкинлеген анализлау;

- мәғлүматның иминлегенә курқыныч янавын бәяләү - орган (оешма) ИСында барлыкка килергә мөмкин булган якланмаганлылыкның актуальлеген ачыклау һәм бәяләү;

- конфигурация белән идарә итү - программа һәм программа-аппарат тәмин ителешен үзгәртүне, составын һәм көйләүне тикшереп тору;

- яңартулар белән идарә итү - органда (оешмада) программа тәмин ителешен сатып алу, анализлау һәм яңартуны жәелдерү;

- мәғлүматны яклауның компенсацияләүче чараларын куллану - мәғлүматны яклау буенча таләпләр нигезендә гамәлгә ашырылырга тиешле мәғлүматны яклауның аерым алмашка кулланыла торган чараларын чараларын эшләү һәм куллану.

Якланмаганлылыкның кискен дәрәжәсе администраторларның программа, программа-аппарат чараларында йомшак якларны анализлау нәтижәләре буенча ачыкланган якланмаганлылыкны бетерү зарурлығы турында нигезле карар кабул итү максатларында бәяләнә.

Якланмаганлылыкның кискенлеген билгеләү өчен кереш мәғлүматлар түбәндәгеләр:

- Россия ФСТЭКта (bdu.fstec.ru) мәғлүмат иминлегенә курқыныч янаган программа тәминатының, программа-аппарат чараларының йомшак яклары базасы, шулай ук кайбер кимчелекләр турында белешмәләр булган башка чыганаclar;

- мәғлүмат иминлеге өлкәсендә программа тәмин ителешен, программа-аппарат чараларын һәм эшләүчеләрнең рәсми мәғлүмат ресурслары;

- инвентаризация нәтижәләре буенча алынган һәм (яисә) мәғлүмат системалары документларында китерелгән мәғлүмат системаларының составы һәм төзелеше турында белешмәләр;

- мәғлүмат системаларының сакланышын контрольдә тоту нәтижәләре (оператор үткәргән).

Югарыда күрсәтелгән күрсәткечләр, ИС эшли торган эшчәнлек өлкәсендәге үзенчәлекләрне исәпкә алып, аныкланырга яисә тулыландырырга мөмкин.

Программа, программа-аппарат чараларының якланмаганлылык дәрәжәсен бәяләү иминлек администраторлары тарафыннан уздырыла.

Билгеле бер ИСка карата программа, программа-аппарат чараларының якланмаганлылык дәрәжәсен бәяли:

- якланмаганлылыкка дучар булган программа, программа-аппарат чараларын билгеләү;

- якланмаганлылыкка дучар ителгән программа, программа-аппарат чараларын урнашу урынының мәгълүмат системасында (мәсәлән, система периметрында, системаның эчке сегментында, тәнкыйть процессларын (бизнес-процессларны) һәм ИСның башка сегментларын гамәлгә ашырганда) билгеләү;

- программа, программа-аппарат чараларының якланмаганлылык дәрәжәсен исәпләү.

3. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КИСКЕН ЯКЛАНМАГАНЛЫЛЫГЫН АНАЛИЗЛАУ ТӘРТИБЕ

Якланмаганлылыкны анализлау этабында орган (оешма) ИСына карата якланмаганлылыкның кискен дәрәжәсе билгеләнә һәм түбәндәге чыганаклардагы мәгълүматлар нигезендә якланмаганлылык ачыклана:

а) эчке чыганаклар:

- мәгълүмат инфраструктурасы белән идарә итү системалары (алга таба - ИТ-инфраструктура);

- конфигурацияләр белән идарә итүнең мәгълүматлар базалары;

- ИС документациясе;

- органнар (оешмалар) электрон базалары;

б) Россия ФСТЭК мәгълүмат иминлегенә куркыныч янаган мәгълүматлар базасы (алга таба - БДУ);

в) тышкы чыганаклар:

- мәгълүмат якланмаганлылығы турында белешмәләр булган мәгълүмат базалары;

- мәгълүмат иминлеге өлкәсендә программа һәм программа-аппарат чараларын эшләүчеләрнең һәм тикшеренүчеләрнең рәсми мәгълүмат ресурслары.

Мәгълүматлар чыганаклары, органның (оешманың) эшчәнлек үзенчәлекләрен исәпкә алып, аныкланырга яисә тулыланырга мөмкин.

Якланмаганлылыкны анализлау һәм аларның кулланылышын бәяләү этабында 3.1 нче таблицادا китерелгән операцияләр башкарыла.

3.1 нче таблица

№	Операциянең исеме	Операцияне тасвирлау
1	Якланмаганлык турында мәгълүматны анализлау	Актуаль һәм потенциал якланмаганлык эзләү һәм аларның органның (оешманың) мәгълүмат системаларына карата кулланылышын бәяләү максатында төрле чыганақлардан мәгълүматны анализлау. Якланмаганлык турында жыелган белешмәләрне теркәү һәм корреляцияләү
2	Якланмаганлык кулланылышын бәяләү	Мәгълүмат системалары объектлары турындагы мәгълүмат нигезендә һәм аларның торышы, алга таба эшкәртүне (релевант зәгыйфьлекләрен) таләп итми торган зәгыйфьлекләрен билгеләү максатында, орган (оешма) мәгълүмат системаларына зәгыйфьлек куллану белән билгеләнә. Якланмаганлыкның кулланылышын бәяләү түбәндәге очрақларда башкарыла: «Конфигурация белән идарә итү» процессы кысаларында конфигурацияләр идарәсендәге мәгълүматлар базасыннан алынган ИТ-инфраструктура турындагы белешмәләрне анализлау нигезендә; «Куркынычны бәяләү» процессы кысаларында янауларны модельләштерү нәтижәсендә алынган ихтимал объектлар турындагы белешмәләрне анализлау нигезендә; якланганлыкны бәяләү нәтижәләре буенча
3	Өстәмә мәгълүмат алуға карарлар кабул итү	Якланмаганлык турында өстәмә мәгълүмат сорату (объектларны сканирование, якланганлыкны бәяләү), әгәр булган мәгълүматлар зәгыйфьлекләр белән идарә итү буенча карарлар кабул итү өчен җитәрлек булмаса
4	Объектларны сканерлауға бурычлар кую	Мәгълүмати системалар объектларын булган мәгълүматларның җитмәве яисә актуальлеге булмаган очрақта, шулай ук соңгы сканердан соң зәгыйфьлек турында мәгълүмат алган очрақта, планнан тыш сканерлауға сорау
5	Объектларны берләштерү	Якланмаганлыкны анализлауның автоматлаштырылган системалары ярдәмендә зәгыйфьлекләр һәм җитешсезлекләр эзләү. Сканерлау объектларын һәм вакытын сайлау, кызыксынучы бүлекчәләргә хәбәр итү (мәсәлән, ситуацион үзәк, ИТ бүлекчәсе) сканирование үткәрү һәм сайланган объектларны алга таба Якланмаганлык булуга сканерлау турында.
6	Якланмаганлыкны бәяләү	Мәгълүмат системаларына якланмаганлык куллану мөмкинлеген эксперт бәяләве. Якланмаганлыкны бәяләү барышында, Якланмаганлыкны эксплуатацияләү чарасыннан файдаланып, орган (оешма) мәгълүмат системаларында йомшаклыкны эксплуатацияләү мөмкинлеген, шул исәптән, мәгълүматтан рөхсәт ителмәгән файдалана алу (йогынты ясау) омтылышын аның мәгълүматны яклау системасын аның мәгълүмат системасын читләтеп узуга карата тест уздыру барышында тикшерү гамәлгә ашырыла)

3.1 нче таблица нигезендә органда (оешмада) операцияләрнең исемен, операцияләрне тасвирлауны, операцияләрне башкаручыларны, дәвамлылығын, керү һәм чыгу күрсәткечләрен үз эченә алган жентекле тасвирлама эшләнәргә тиеш. Операцияләрнең тәфсилле тасвирламасы органның (оешманың) мәгълүматны яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларына кертелә.

4. ПРОГРАММА, ПРОГРАММА-АППАРАТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ КИСКЕН ЯКЛАНМАГАНЛЫЛЫГЫН БЕТЕРҮ ТӘРТИБЕ

4.1. Якланмаганлылыкны бетерү ысулларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында якланмаганлылыкны бетерү өстенлеге билгеләнә һәм аларны бетерү ысуллары сайлана: мәгълүматны яклауның программа тәэмин ителешен яңарту һәм (яисә) компенсацияләүче чаралар куллану, шулай ук ачыкланган якланмаганлылыктан файдалану (эксплуатацияләү) мөмкинлеген юкка чыгаруга юнәлдерелгән чаралар күрелә.

Якланмаганлылыкны бетерү ысулларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында түбәндәге бурычлар хәл ителә:

- якланмаганлылыкны бетерү өстенлеген билгеләү;
- якланмаганлылыкны бетерү ысулларын сайлау;
- мәгълүматны компенсацияләүче чаралар программасы белән тәэмин итүне яңарту һәм (яисә) куллану.

Якланмаганлылыкны бетерү ысулларын һәм өстенлекләрен билгеләү этабында 4.1 нче таблицада китерелгән операцияләр башкарыла.

4.1 нче таблица

№	Операциянең исеме	Операцияне тасвирлау
1	Якланмаганлылыкны бетерү өстенлеген билгеләү	Якланмаганлылыкны бәяләү этабында якланмаганлылыкны исәпләү нәтижәләре нигезендә якланмаганлылыкны бетерү өстенлеген билгеләү (4 нче этап)
2	Якланмаганлылыкны бетерү ысулларын билгеләү	Якланмаганлылыкны бетерү методын сайлау: мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын яңарту яисә куллану
3	Вақытлыча яңартулар урнаштыру турында карар кабул итү	Кискен якланмаганлылык ачыкланганда, якланмаганлылыкка дучар булган мәгълүмати системалар объектларын программа белән тәэмин итүне тиз арада яңарту турында карар кабул ителергә мөмкин
4	Ашыгыч яңарту җайланмасына гариза эзерләү	Вақытлыча яңарту җайланмасына гариза ИТ бүлек җитәкчесенә килештерүгә жибәрелә.
5	Мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын ашыгыч гамәлгә	Кискен якланмаганлылык ачыкланганда, яңартылу урнаштырганчы вақытлыча хәл итү сыйфатында мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын

	ашыру турында карар кабул итү	ашыгыч гамэлгә ашыру турында карар кабул ителергә мөмкин
6	Яңарту урнаштыруга гариза эзерләү	Гариза элге кискен якланмаганлылыкны бетерү өчен яңарту жайланмасы планлаштырылмаган очракта төзелә.
7	Мәгълүматны компенсацияләүче чараларны гамэлгә ашыруга гариза бирү	Мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын гамэлгә ашыруга заявка яңарту урнаштыру мөмкинлеге булмаганда, шулай ук якланмаганлылыкны бетерүгә кадәр чаралар күрү кирәк булган очракта төзелә.

4.1 нче таблица нигезендә органда (оешмада) операцияләрнең исемен, операцияләрне тасвирлауны, операцияләрне башкаручыларны, дәвамлылыгын, керү һәм чыгу күрсәткечләрән үз эченә алган жентекле тасвирлама эшләнәргә тиеш. Операцияләрнең жентекле тасвирламасы орган (оешма) мәгълүматын яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларга кертелә.

4.2. Кискен якланмаганлылыкны бетерү этабында мониторинг этабында ачыкланган якланмаганлылыктан файдалану мөмкинлеген юкка чыгаруга яисә бетерүгә юнәлдерелгән чаралар күрелә. Шул ук вакытта 4.2 нче таблицада күрсәтелгән операцияләр башкарыла.

4.2 нче таблица

№	Операциянең исеме	Операцияне тасвирлау
1	ИТ бүлекчәсе житәкчелеге белән жайланманы килештерү	Программа белән тәэмин итүнең яңартылуын кичектергесез урнаштыру ИТ бүлекчәсе житәкчелеге белән алдан килештерелә.
2	Яңартуға тест уздыру	Программа, программа-аппарат чараларын, шул исәптән сәяси баннерларны, лозунгларны, чакыруларны һәм башка хокукка каршы мәгълүматны (алга таба - декларацияләnmәгән мөмкинлекләр) эшләрүче потенциал куркыныч функциональ мөмкинлекләрне ачыклау
3	Тест сегментында яңартуны урнаштыру	Мәгълүмати системаның сайлап алынган тест сегментында аларның яшәшенә йогынтысын билгеләрү максатларында яңартуларны билгеләрү
4	Яңарту урнаштыру турында карар кабул итү	Сайланган сегментта яңарту урнаштырудан тискәрә йогынты ясалмаган очракта, системаны системада тарату турында карар кабул ителә. Сайланган сегментта яңарту жайланмасыннан тискәрә йогынтыны ачыклаган очракта, яңартуның алга таба таралуы гамэлгә ашырылмый, шул ук вакытта йомшаклыкны нейтральләштерү өчен мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чаралары кулланыла.

5	Яңартуны билгеләү	Мәғълүмат системалары объектларына яңартуны тарату
6	Яңартулар урнаштыру планын формалаштыру	Юкка чыгару өчен яңартуларны ашыгыч урнаштыру кирәклеген билгеләнмәгән житешсезлекләр яңартуларны планын урнаштыру барышында бетерелә. Яңартулар планын формалаштыру яңартулар урнаштыруга заявкаларны исәпкә алып башкарыла
7	Мәғълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру	Мәғълүмати системаларда мәғълүматны яклау таләпләренә нигезендә гамәлгә ашырылырга тиешле мәғълүматны яклауның аерым чараларына алмашка кулланыла торган мәғълүматны яклау чараларын эшләү һәм куллану, аларны урнаштыру мөмкин булмауга, яңарту жайланмасыннан тискәре йогынтыны табуга бәйле рәвештә, шулай ук чаралар күрү кирәк булган очракта, йомшаклыкны бетерүгә кадәр. Мәғълүматны яклауның компенсацияләүче чараларына түбәндәгеләр керергә мөмкин: мәғълүматны яклауның оештыру чаралары, мәғълүматны яклау чараларын көйләү, куркынычсызлык вакыйгаларын анализлау, ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр керту

Программа һәм программа-аппарат чараларының яңартылуына тест уздыру Россия ФСТЭК БДУ да тест уздыруның тиешле нәтижеләре булмаган очракта, оешмада, оешма карары буенча ИСтә кулланыла торган кискен якланмаганлыкны ачыклау, анализлау һәм бетерү буенча регламент нигезендә гамәлгә ашырыла.

Тиешле белешмәләр булган очракта, программа, программа-аппарат чараларын эшләүчеләрнең иминлек бюллетеньнәрендә тәкъдим ителгән мәғълүматны компенсацияләү чаралары, шулай ук Россия ФСТЭК БДУ да бастырылган йомшак яклар тасвирламасында кулланылырга мөмкин.

Якланмаганлыкны бетерү буенча киңәш ителә торган сроклар:

- куркынычлыкның кискен дәрәжәсе-24 сәгатькә кадәр;
- куркынычлыкның югары дәрәжәсе - 7 көнгә кадәр;
- куркынычлыкның уртача дәрәжәсе - 4 атнага кадәр;
- куркынычлыкның түбән дәрәжәсе - 4 айга кадәр.

Мәғълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча процессны үтәү кысаларында 4.3 нче таблицада китерелгән операцияләр башкарыла.

4.3 нче таблица

№	Операциянең исеме	Операцияне тасвирлау
1	Мәгълүматны яклау чараларын һәм аларны гамәлгә ашыру өчен жаваплы кешеләрне билгеләү	Якланмаганлылыкны нейтральләштерү яки аны эксплуатацияләүдән мөмкин булган тискәре нәтижеләрне киметү өчен кирәкле мәгълүматны яклауның компенсацияләүче чараларын билгеләү. Әлеге операцияне үтәү барышында сайлап алынган мәгълүматны яклау чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәк булган хезмәткәрләр билгеләнергә тиеш.
2	Хезмәткәрләрне жәлеп итүне килештерү	Мәгълүматны компенсацияләү чараларын гамәлгә ашыру өчен башка бүлекчәләр хезмәткәрләрен жәлеп итү кирәк булган очракта, яклау бүлеге житәкчесе аларны тиешле бүлекчәләр житәкчеләре белән жәлеп итүне килештерә.
3	Мәгълүматны яклауның оештыру чараларын гамәлгә ашыру	Мәгълүматны яклауның оештыру чараларын гамәлгә ашыру: ИТ-инфраструктураны куллануны чикләү; саклау режимын оештыру (аерым алганда, техник чараларга керү мөмкинлеген чикләү); орган (оешма) персоналына мәгълүмат бирү һәм өйрәтү
4	Мәгълүматны яклау чараларын көйләү	Мәгълүматны яклау чараларыннан файдаланып, компенсацияләүче чараларны гамәлгә ашыру мөмкинлеген, мәгълүматны яклау чараларын (кирәк булганда) сайлап алуны бәяләү. Мәгълүматны яклау чараларын көйләү эшләрен башкару
5	Куркынычсызлык вакыйгаларын анализлау оешмасы	Куркынычсызлыктан файдалануның омтылышларын ачыклау һәм блоклау максатыннан, куркынычсызлык вакыйгаларын һәм башка мәгълүматларны теркәү нәтижеләрен даими күзәтү һәм анализлау
6	ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр кертү	ИТ-инфраструктурага үзгәрешләр кертү программа һәм программа-аппарат чаралары конфигурациясенә үзгәрешләр кертү гамәлләрен үз эченә ала (шул исәптән, төшереп калдыру (эксплуатациядән чыгару)).

4.2 һәм 4.3 нче таблицалар нигезендә органда (оешмада) операцияләренн исемн, операцияләрне башкаручыларны, давамлылыгын, керү һәм чыгу күрсәткечләрен үз эченә алган операцияләрнең жентекле тасвирламасы эшләнәргә тиеш.

Операцияләрнең тәфсилле тасвирламасы орган (оешма) мәгълүматын яклау буенча оештыру-күрсәтмә документларга кертелә.

Программа, программа-аппарат чараларына яңарту алу, урнаштыру һәм тест үткәру мөмкин булмаган очракта, мәгълүматны яклауның компенсацияләу чаралары күрелә.

Мәгълүматны яклау буенча компенсацияләу чараларын сайлау, ИС эшчәнлегенә төзелешен һәм үзгәртүләрен, шулай ук программа, программа-аппарат чараларының якланмаганлылыктан файдалану ысулларын да исәпкә алып, оператор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Якланмаганлылыктан файдалану мөмкинлеген булдырмауга юнәлтелгән оештыру һәм техник чаралар түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- аларның үтәлеше ачыкланган якланмаганлылыктан файдалануға ярдәм итә ала торган, шул исәптән аларның функцияләренә керү ягыннан, ИС ның куркыныч компонентлары конфигурациясен үзгәртү;

- якланмаганлылык программа, программа-аппарат чараларын куллану буенча чикләү яки аларны мөрәжәгать итү белән бәйләү функцияләренә үтәлешен чикләүче эш режимына күчү (мәсәлән, иминлек хезмәтләрен һәм чөлтәр протоколларын сүндөрү);

- серверларны, телекоммуникация жөһазларын һәм элемент каналларын резервлауны да кертеп, ИС компонентларын резервлау;

- ИСта якланмаганлылыктан файдалану билгеләрен ачыклауны тәмин итә торган мәгълүматны саклау чаралары кагыйдәләрен хәл итүче сигнатуралар куллану;

- якланмаганлылыктан файдалану мөмкинлеген белән бәйләү мәгълүмат иминлеген мониторинглау һәм иминлек вакыйгаларын ачыклау.